

KONCEPCE SBÍRKOTVORNÉ ČINNOSTI HUSITSKÉHO MUZEA V TÁBOŘE V LETECH 2016 – 2025

Obsah

Úvod.....	4
Sbírkové předměty, podsbírky a odborná oddělení HM.....	4
Depozitáře.....	4
Sbírkotvorný záměr.....	5
Akviziční činnost.....	5
Koncepční přesuny předmětů mezi podsbírkami.....	5
Preparování, konzervování a restaurování.....	6
Tvorba a závaznost koncepce.....	6
A) podsbírky ve správě Archeologického oddělení HM.....	7
Aa) podsbírky archeologické:.....	7
Archeologie pravěku.....	7
Archeologie středověká.....	8
Osteologie.....	9
Experimentální.....	9
B) podsbírky ve správě Historického oddělení HM.....	10
Ba) podsbírky historické:.....	10
Historická Tábor.....	10
Novější dějiny.....	11
Okupace – odboj.....	12
Socialismus.....	12
Občanská společnost.....	13
Výroba a způsob života.....	14
Zbraně, výstroj, výzbroj.....	15
Autografy.....	16
Filmotéka.....	16

Fonotéka.....	17
Bb) podsbírka numizmatická:.....	17
Numizmatická.....	17
Bc) podsbírky umělecké (vč. fotografií):.....	18
Výtvarné umění.....	18
Štočky.....	19
Lapidárium.....	20
Stavební vývoj.....	20
Negativy a diapositivy.....	21
Foto.....	22
Kostelní.....	22
Ikony.....	23
Bd) podsbírky pozůstalostí:.....	23
Knihy (knihovna Edvarda Beneše).....	23
Pozůstalost Hany Benešové.....	24
Pozůstalost Františka Bílka.....	24
Pozůstalost Václava Josefa Klementa Bouška.....	25
Pozůstalost Josefa Švehly.....	26
Písemná pozůstalost Romana Cikharta.....	27
Písemná pozůstalost Richarda Hrdličky.....	27
Písemná pozůstalost Václava Kaplického.....	28
Písemná pozůstalost Martina Koláře a rodiny.....	28
Písemná pozůstalost Viléma Václava Kremera.....	29
Písemná pozůstalost Františka Lískovce.....	30
Písemná pozůstalost Jaroslava Marii.....	30
Písemná pozůstalost Roberta Mixy.....	31
Písemná pozůstalost Františka Nováka.....	31
Písemná pozůstalost Jiřího Solara.....	32
Písemná pozůstalost Karla Thira.....	33
C) podsbírky ve správě Blatského muzea v Soběslavi a Veselí n. L.....	33
Ca) podsbírky přírodovědné:.....	33
Geologické obory.....	33

Botanická.....	34
Mykologická.....	35
Entomologická.....	35
Zoologická.....	36
Cb) podsbírky společenskovědní:.....	37
Etnografická.....	37
Historická Veselí n. L.....	38
Cc) podsbírky pozůstalostí:.....	39
Pozůstalost Otakara Ostrčila.....	39
Pozůstalost Marie Prunerové a rodiny.....	40
Pozůstalost Karla Weise.....	40
Písemná pozůstalost Jana Balvína.....	41
Písemná pozůstalost Karla Bodláka.....	42
Písemná pozůstalost Karla Frejlacha.....	42
Písemná pozůstalost Václava Frolíka.....	43
Písemná pozůstalost Jana Hlávky.....	43

Úvod

Sbírkové předměty, podsbírky a odborná oddělení HM

Husitské muzeum v Táboře (dále jen HM) má ve správě téměř 450 tisíc věcí movitých, které představují více než 120 tisíc sbírkových předmětů z oboru archeologie, historie, numizmatiky, umění, etnografie a přírodních věd. Sbírka HM se člení na 54 podsbírek, které jsou uvedeny v Centrální evidenci sbírek MK. Jednotlivé podsbírky jsou v gescích tří odborných oddělení HM, jimiž jsou Archeologické oddělení, Historické oddělení a Blatské muzeum v Soběslavi a Veselí n. L.

Archeologické oddělení spravuje podsbírky archeologické, které soustřeďují veškeré archeologické nálezy s výjimkou platiel. V jeho gesci je též podsbírka Experimentální obsahující kromě experimentálně archeologických modelů i rozličné makety a kopie předmětů historické povahy.

Historické oddělení spravuje podsbírky historické, numizmatické a umělecké včetně řady pozůstatostí. Většinu z jeho podsbírek charakterizuje dvojí zaměření: na region Táborska a na **husitskou tematiku (včetně tematiky husovské)** v širším kontextu ČR, příp. i zahraničí (tato tematika je v dalším textu vždy zvýrazněna tučným písmem). Numizmatická podsbírka zahrnuje také mince z archeologických nálezů.

Blatské muzeum v Soběslavi a Veselí n. L. je regionálním pracovištěm v oborech přírodních věd, etnografie a historie a tomu odpovídá i jím spravovaný sbírkový fond. Převažujícím územním záběrem přírodovědných a etnografických podsbírek je region Táborska (s četnými přesahy, které mají srovnávací význam), u historické podsbírky (obsahující navíc i umělecké sbírkové předměty) pak tento region s výjimkou Tábora.

Základním dokumentem upravujícím práci se sbírkovým fondem je „Režim zacházení se sbírkou Husitského muzea v Táboře“, platný od 16. 2. 2012.

Depozitáře

Sbírkové předměty se v HM trvale ukládají ve vyhrazených depozitářích, vybrané předměty jsou dlouhodobě umístěny ve stálých expozicích HM, případně jsou součástí interiérového vybavení objektů HM.

K datu vydání této koncepce disponuje HM čtyřmi objekty, které slouží depozitárním účelům. Jedná se o objekt bývalého kláštera (ředitelství HM) v Táboře, Centrální depozitář společenskovědních sbírek Blatského muzea ve Veselí nad Lužnicí, Rožmberský dům v Soběslavi a nový Archeologický depozitář HM (v podzemních prostorách někdejšího krytu CO v Táboře). Přestavba bývalého krytu a jeho vybavení depozitárním mobiliářem proběhly během roku 2016, aktuálně bylo zahájeno stěhování sbírkového fondu. Depozitární prostory v soběslavském Smrčkově domě byly vystěhovány v souvislosti s rekonstrukcí objektu pro

jeho budoucí expoziční a výstavní využití. Přehled depozitářů včetně počtu dílčích depozitárních prostor a jejich výměr je uveden v příloze Režimu zacházení se sbírkou.

Dalším významným počinem by měla být rekonstrukce depozitárních prostor (včetně instalace nového depozitárního mobiliáře) v objektu bývalého kláštera v Táboře, která je plánována v rámci projektu IROP pro léta 2017–2021. Ze stejného projektu by měl být doplněn také depozitární mobiliář v Centrálním depozitáři společenskovědních sbírek Blatského muzea ve Veselí nad Lužnicí. Uskutečněním uvedených projektů by mělo HM disponovat čtyřmi depozitárními objekty s odpovídajícím mobiliárem.

Sbírkotvorný záměr

Jádrem koncepce je přehled jednotlivých podsbírek HM s jejich charakteristikami a sbírkotvorným záměrem pro léta 2016–2025. Vždy definuje územní, resp. územně-tematický záběr podsbírky v tomto období, uvádí vnitřní i vnější priority při získávání přírůstků do podsbírky, priority pro restaurování a náměty na odborné zpracování či tematické výstavy.

Akviziční činnost

Ze zřizovací listiny HM i výše nastíněného profilu jednotlivých odborných složek HM vyplývá, že akviziční prioritou sbírky HM jako celku je doplňování sbírkového fondu o vypovídající předměty dokumentující **husitskou tematiku (včetně tematiky husovské)** v měřítku ČR (příp. i zahraničí) a předměty dokumentující přírodu, historii a kulturu v regionu Táborska.

Doplňování jednotlivých podsbírek bude stejně jako dosud prováděno jak vlastními terénními průzkumy (týká se především podsbírek archeologických a přírodovědných), tak prostřednictvím převodů, darů a nákupů (týká se všech podsbírek). Převody jsou realizovány nejčastěji od místního pracoviště Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, dary a nákupy od fyzických i právnických osob. V těchto případech jde dílem o výběr kurátorů (stvrzený zpracováním Návrhu nabýtí předmětu do sbírky podle Režimu zacházení se sbírkou HM) z předmětů nabízených témito osobami, dílem o cílevědomý výběr potenciálních sbírkových předmětů (podle níže uvedených priorit) ve vybraných specializovaných prodejnách (starožitnictví, antikvariáty, prodejce mincí České národní banky) anebo na prodejních výstavách výtvarného umění v regionu. Úkolem kurátorů je též vyhledávání ucelených kolekcí soukromých sběratelů a udržování kontaktů s témito sběrateli s cílem budoucího získání jejich sbírek pro HM. Specifický případ koupě představuje zakázková dodavatelská výroba modelů a maket, a to především v rámci přípravy nových expozic a výstav.

Na pravidelné akvizice může HM z vlastního provozního rozpočtu ročně vynaložit cca 250 tis. Kč. Prostředky na případné mimořádné akvizice většího rozsahu je možné žádat z programu ISO MK (např. při získání některé z ucelených soukromých sbírek) anebo budou zahrnuty do komplexních projektů nových expozic.

Koncepční přesuny předmětů mezi podsbírkami

Vzhledem k vysokému počtu podsbírek HM a současně vzájemně kolidujícímu vymezení některých z nich jsou připojeny také návrhy koncepčních přesunů sbírkových předmětů mezi podsbírkami (příp. přesunů do knihovních fondů muzea). Cílem je tedy zachovat rozdelení podsbírek vytvořené v minulosti, ale současně je přesněji definovat a zmíněným kolizím v budoucnu zabránit. Součástí koncepce je také návrh na sloučení dvou podsbírek (Socialismus a Občanská společnost), postupné vyprázdnění (a následné zrušení) dvou podsbírek (Foto, Písemná pozůstalost Jana Balvína) a na druhé straně potenciální vznik podsbírky nové (Výtvarné umění Veselí n. L.).

Preparování, konzervování a restaurování

Konzervování a restaurování sbírkových předmětů probíhá jak vlastními kapacitami, tak dodavatelsky. HM zaměstnává tři pracovníky, jejichž náplní práce je mj. konzervování či restaurování – dřeva, kovů a keramiky. Externím restaurátorům jsou proto zadávány především další typy předmětů – obrazy, plastiky, textilie atp. Z vlastního provozního rozpočtu může HM na dodavatelské restaurování ročně vynaložit cca 300 tis. Kč, další prostředky je možné získat z programu ISO MK anebo komplexních projektů (aktuálně např. IROP).

Preparování drobných živočichů pro vědecké účely provádí v rámci zpracování terénních zoologických výzkumů příslušný kurátor – zoolog. Případné preparování živočichů pro výstavní účely je třeba zajistit dodavatelsky.

Tvorba a závaznost koncepce

Koncepcí na základě podkladů jednotlivých kurátorů a správkyně CES Boženy Pražákové zpracoval RNDr. Daniel Abazid, zástupce ředitele pro sbírkotvornou činnost. Koncepce byla projednána a schválena při jednání Poradního sboru HM pro sbírkotvornou činnost dne 29. 11. 2016.

Koncepce vydaná jakožto příkaz ředitele je platná ode dne jeho vydání, nahrazuje verzi vydanou příkazem ředitele č. 17/2015 a je závazná pro všechny kurátory i další pracovníky HM, kteří přicházejí do styku se Sbírkou HM. Finanční rámec pro akvizice a externí restaurování zmíněný v úvodní kapitole je určující pro každoroční plán rozpočtu zajišťovaný Ekonomickým oddělením HM.

A) podsbírky ve správě Archeologického oddělení HM

Aa) podsbírky archeologické:

Archeologie pravěku

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka obsahuje artefakty z pravěkého a raně středověkého období, pocházející převážně z regionálních archeologických výzkumů. Základem podsbírky byly nálezové jednotky, které byly získány archeologickými výzkumy nebo aktivitami táborského muzea v první polovině 20. století. Ty jsou od té doby doplnovány dalšími nálezy z vlastních archeologických výzkumů. V roce 1971 byla podsbírka rozšířena o nálezy, uložené do té doby v tehdejším Okresním muzeu Táborska se sídlem v Soběslavi. K dalšímu nárůstu došlo v roce 1981, kdy byly do táborského muzea převedeny předměty z tzv. Pamětní síně Josefa Švehly v Sezimově Ústí. Nejpočetnější soubory tvoří nálezy z pravěkých pohřebišť, zkoumaných např. v Drhovicích, Rybově Lhotě, Skalici, Skrýchově, Řepci, Dražičkách atd. Reprezentativní nálezový celek pochází z kultovního místa na vrchu Tábor (Burkovák) u Němějic. Ze sídlištních nálezů lze jmenovat např. soubor z raně středověkého hradiště Svákov u Soběslavi.

V roce 1984 byl vydán katalog podsbírky (Krajíč, R.: Muzeum husitského revolučního hnutí v Táboře. Katalog pravěké sbírky. – Zprávy Československé společnosti archeologické při Československé akademii věd, Praha, 27).

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- doplnování fondu podsbírky vlastními terénními průzkumy

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- reinstalace podsbírky po přestěhování do nového depozitáře Archeologického oddělení (objekt bude po rekonstrukci a instalaci mobiliáře předán k užívání roku 2017)
- průběžná konzervace a dokumentace nově nabývaných sbírkových předmětů
- odborné vyhodnocování, prezentace a publikování nálezů podle tematických okruhů (např. období, suroviny, etapové výzkumy HM apod.)

Archeologie středověká

1) charakteristika podsbírky

Nejrozsáhlejší podsbírka HM (přes 230 tisíc kusů) zahrnuje předměty, datované do středověkého a postmedieválního období. Díky dlouholetému zaměření muzea na problematiku **husitství** a středověkých dějin jsou hmotné artefakty z tohoto období získávány průběžně od založení muzea, a tak má podsbírka středověké archeologie více než stoletou tradici. K nejcennějším souborům patří právě nálezy, získané archeologickými výzkumy lokalit spojených s husitstvím. Do první poloviny 20. století to byly převážně aktivity Josefa Švehly, jež položily základ současné podsbírce především nálezy ze zaniklého středověkého Sezimova Ústí, Kozího hrádku a tvrze Sedlce. Rozsáhlé nálezové celky představují i soubory z měst Tábora, Soběslavi, Sezimova Ústí a Bechyně a ze zaniklých středověkých vesnic a hradů na Táborsku, jež jsou výsledkem vlastních archeologických výzkumů prováděných v posledních desetiletích.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- doplňování fondu podsbírky vlastními terénními průzkumy (zájem především o artefakty z období vrcholného středověku až raného novověku)

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- reinstalace podsbírky po přestěhování do nového depozitáře Archeologického oddělení (objekt bude po rekonstrukci a instalaci mobiliáře předán k užívání roku 2017)
- systematická evidence a obrazová dokumentace nálezů ze zaniklého levobřežního předměstí Sezimova Ústí (výzkum Miroslava Richtera), které byly do HM roku 2015 převedeny z Archeologického ústavu AV ČR v Praze
- průběžná konzervace a dokumentace nově nabývaných sbírkových předmětů
- priority pro restaurování: kovové a organické předměty
- odborné vyhodnocování, prezentace a publikování nálezů z jednotlivých průzkumů

Osteologie

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka zahrnuje výhradně osteologický materiál z archeologických nálezů. Jedná se o zlomky i celé zvířecí kosti, které jsou datovány od pravěku do novověku. Hlavním způsobem nabytí jsou vlastní archeologické průzkumy.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- doplnování fondu podsbírky vlastními terénními průzkumy (zájem především o artefakty z pravěkého až středověkého osídlení)

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- reinstalace podsbírky po přestěhování do nového depozitáře Archeologického oddělení (objekt bude po rekonstrukci a instalaci mobiliáře předán k užívání roku 2017)
- průběžná konzervace a dokumentace nově nabývaných sbírkových předmětů
- odborné zpracovávání starších sbírkových fondů v přímé vazbě na zadávání specializovaných analýz k morfologickému a funkčnímu určení artefaktů (chov zvířat, strava, lov, technologické stopy po opracování apod.)
- odborné vyhodnocování, prezentace a publikování nálezů podle tematických okruhů

Experimentální

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka zahrnuje nejrůznější modely, makety a kopie, vytvořené nejčastěji pro expoziční nebo výstavní účely. Jedná se např. o modely zaniklých staveb (Kozího hrádku, části středověkého opevnění, středověkých domů či statků), kopie pravěkých (soška „kančíka“) i středověkých archeologických nálezů (zbraní, kachlů, náčiní), doplnění zemědělského, loveckého a domácího nářadí atd. Řada předmětů této podsbírky je prezentována v expozici Život ve středověku, instalované na Bechyňské bráně v Táboře. Kolekce předmětů s **husovskou tematikou** vznikla v rámci přípravy výstavy Jan Hus 1415/2015.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR (**husitská tematika**)

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko / ČR (**husitská tematika**)

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- doplnění fondu podsbírky v rámci přípravy nové expozice na Bechyňské bráně v Táboře (v závislosti na scénáři expozice)

B) podsbírky ve správě Historického oddělení HM

Ba) podsbírky historické:

Historická Tábor

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka obsahuje listinný materiál (různá prohlášení, nařízení, oběžníky, letáky, pamětní listy, vysvědčení, doklady, korespondenci, tisky starých písni, výstřížky z periodického tisku atd.), jenž se vztahuje k historickým událostem z dějin města a jeho obyvatel. Časově zahrnuje období od konce 18. století až po rok 1914. Mimo jiné obsahuje též mapy, které byly použity při tvorbě Historického atlasu Táboru.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- doplňování fondu podsbírky o další tištěný materiál vydaný či používaný v Táboře v uvedeném období

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun sbírkových předmětů z let 1850–1914 do podsbírky Novější dějiny a následná změna charakteristiky podsbírky Historická Tábor, která by tak obsahovala pouze předměty datované do poloviny 19. století

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- přejmenování podsbírky na Starší dějiny
- re instalace sfragistické části podsbírky

- výstavní využití sbírkových předmětů v souvislosti s 600. výročím založení Tábora (2020)

Novější dějiny

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka zahrnuje převážně písemnosti z období let 1850–1938/39. Přibližně třetina podsbírky dokumentuje období 1. světové války (vyhlášky, potravinové lístky, fotografie, mapy bojišť, vzpomínky účastníků světového konfliktu atd.), hlavně legionářskou tematiku, kde je mimo jiné zdokumentována i **husitská tradice** (ruské legie). Bohatý plakátový materiál dokumentuje období 1. světové války, místní ochotnické spolky (hlavně Intimní scénu), přednáškovou činnost, filmová představení atd. Významnou součástí podsbírky jsou dokumenty postihující **husitskou tematiku** (materiály k „Husově výstavě“ konané v Táboře roku 1906, plakáty na husovské oslavy v Táboře a tematická divadelní představení, novinové články, stuhy s husitskými hesly, dopisnice husovských a husitských památných míst). Nechybí noviny, časopisy, dopisnice, pohlednice, dokumenty týkající se politických stran (hlavně KSC) a místních škol ani listinné materiály o táborských hostincích provozovaných pivovarem právovárečných měšťanů. Součástí podsbírky je též pozůstalost Teofila Millera, českého vystěhovalce a starosti polského Zelova (Zelów), která dokumentuje vystěhovalectví do Slezska.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR (**husitská tematika**) / Evropa a svět (legionářská tematika: Rusko, Itálie, Francie, Čína, Japonsko, USA, Kanada)

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko / ČR

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- doplňování fondu podsbírky o předměty týkající se spolkové činnosti (legitimace, plakáty, trojrozměrné předměty atd.) a prvoválečné tematiky (legie, c. k. armáda, váleční zajatci a uprchlíci), o dokumenty týkající se místních firem (pokladní deníky, seznamy zaměstnanců, fotografie atd.), významných návštěv města (fotografie atd.), výstavní činnosti (velké výstavy v letech 1864, 1886, 1902, 1906, 1929 atd.), sportovních akcí (fotografie, plakáty) a školství

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun sbírkových předmětů z let 1850–1914 z podsbírky Historická Tábor
- přesun vybraných sbírkových předmětů z podsbírky Historická Veselí n. L.
- přesun korespondence Edvarda Beneše do podsbírky Pozůstalost Hany Benešové

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- priority pro restaurování: prapory
- zpracování vzpomínek účastníků 1. světové války
- výraznější výstavní využití sbírkových předmětů, mj. v souvislosti s 600. výročím založení Táboru (2020)

Okupace – odboj

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka obsahuje sbírkové předměty z období 2. světové války a prvních měsíců po jejím skončení. Zahrnuje širokou škálu exponátů od trojrozměrných předmětů (oblečení, boty, hračky, vysílačky, plechová cedule, kovové prezky pásků atd.) po listinný materiál (letáky, vyhlášky, plakáty, noviny, vzpomínky pamětníků na dobu okupace, pracovní knížky, potravinové lístky atd.). Podsbírka obsahuje také velké množství fotografií, zejména z příjezdu Rudé armády na Táborsko.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- doplňování podsbírky o trojrozměrné předměty, fotografie a listinný materiál z období okupace a období bezprostředně po skončení 2. světové války související s Táborskem

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun vybraných sbírkových předmětů z podsbírky Historická Veselí n. L.

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- priority pro restaurování: textilie (např. pánská košile vězně koncentračního tábora)

Socialismus

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka obsahuje sbírkové předměty z období let 1945–1989. Je rozřazena na několik částí, např. KSČ, Národní fronta, Kultura, Zemědělství, Zdravotnictví, Školství, podniky na Táborsku. Část podsbírky tvoří předměty s **husitskou tematikou**, a to jak z regionu a ČR, tak i z Německa (např. plakáty, pozvánky a letáčky slavností v Naumburgu, dopisnice s husovskou tematikou z Kostnice).

Podsbírka se skládá z trojrozměrných předmětů (výrobky podniků na Táborsku, např. Pal, Dita, Mrazírny a Pivovar Tábor, Silon Planá nad Lužnicí; předměty s husitskou tematikou a další) a listinného materiálu (noviny, letáky, brožury výrobků podniků na Táborsku: Jitona Soběslav, Elektroisola Tábor, pozvánky, plakáty, pohlednice a jiné). Součástí podsbírky jsou také fotografie dokumentující např. kolektivizaci, schůze KSČ, oslavy na Kozím hrádku atd.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR (**husitská tematika**)

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko / ČR (**husitská tematika**) / Evropa: Německo (**husitská tematika**)

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- doplnění podsbírky o předměty s husitskou tematikou z daného období, dokumenty týkající se kolektivizace na Táborsku, fotografie, výrobky a reklamní brožury podniků na Táborsku
- doplnění podsbírky o vybrané prvky bývalých expozic v Táboře (předešlá instalace expozice Husité) a v Husově domě v Kostnici

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun vybraných sbírkových předmětů z podsbírky Historická Veselí n. L.

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- spojení podsbírky s následující (Občanská společnost) a jejich přejmenování na Moderní dějiny

Občanská společnost

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka obsahuje listinný materiál, tj. plakáty, letáky a další doklady týkající se „sametové revoluce“, voleb v roce 1990 a různé noviny, brožury, plakáty, samolepky a další listinný materiál z roku 1992, kdy se v Táboře poprvé konal festival „Táborská setkání“, kterého se zúčastnili zástupci měst, církví, spolků i jednotlivců se jménem Tabor z celého světa.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- doplňování podsbírky o noviny, jiné tiskoviny (plakáty, letáky, časopisy a další) a fotografie z období „sametové revoluce“ a následné transformace společnosti na demokratický systém

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- náměty na tematické výstavy: výstava věnovaná „sametové revoluci“ na Táborsku

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- spojení podsbírky s předchozí (Socialismus) a jejich přejmenování na Moderní dějiny

Výroba a způsob života

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka obsahuje širokou škálu exponátů od trojrozměrných předmětů k listinnému materiálu. Je členěna do několika podskupin:

V předmětech domácí potřeby se nachází nábytek z konce 17. století až počátku 20. století (většinou měšťanského charakteru), bytové doplňky užitkové i dekorativní (textil, zrcadla, hodiny, osvětlovací tělesa atd.) a veškeré předměty požívané v domácnosti (nádobí skleněné, porcelánové, keramické či cínové, mlýnky atd.) včetně novodobějších předmětů (šicí stroje, pračka, rádia, televize).

V podskupině řemesla a obchody jsou zastoupeny různé cechovní předměty (truhly, ferule, zakládající listiny), z výrobních dílen zde mají své nástroje a nářadí truhláři, bednáři, kováři, krejčí, ševci, provazníci, pekaři, cukráři či knihtiskaři. Z obchodů je zde kompletní vybavení konzumu i s vývěsním štítem, lékárna, galanterie a drogerie.

Podskupina textilií obsahuje též mnoho různorodých předmětů: bytového textilu, oděvů a jejich součástí.

Podskupina obrazů a plastik obsahuje olejomalby s portréty různých občanů a náboženské obrázky a plastiky používané v domácnostech. Nechybí zde ani řada kreseb.

V podskupině tisků jsou knihy, náboženská literatura, naučné publikace a školní učebnice a řada různého listinného materiálu (náboženské písničky, plakáty a pozvánky na výstavy a přednášky různých spolků atd.)

Nejrozsáhlejší je podskupina listinného materiálu (50 kartonů), ve které se nachází nejbohatší sortiment všech možných dokladů, osobních i úředních, různorodá korespondence, různé rukopisy, fotografie atd.

Exponáty z této sbírky je na základě zájemců vybavena i expozice kovárny v Záluží u Vlastiboře.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- doplňování předmětů k jednotlivým řemeslům, předmětů k tématu školství, předmětů každodennosti a předmětů z domácností, přičemž jednotlivé přírůstky mohou být i různými variacemi předmětu, který je v podsbírce již obsažen

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun podskupiny obrazů a plastik do podsbírky Výtvarné umění
- přesun knih, náboženské literatury, naučných publikací a školních učebnic do fondu Knihovny HM, příp. Knihovny BM

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- priority pro restaurování: soubor měšťanského oblečení a osobních doplňků, vybrané kusy nábytku (zvláště sedací nábytek)
- náměty na tematické výstavy: výstavy věnující se jednotlivým cechům a řemeslům nebo obchodům

Zbraně, výstroj, výzbroj

1) charakteristika podsbírky

Podbírka zahrnuje zbraně palné (lovecké a vojenské pušky, pistole) od 18. století až po zbraně používané ve 2. světové válce, naší i cizí výroby, modely těžkých **husitských** palných zbraní (děla, tarasnice, houfnice, husitské píšťaly), zbraně chladné (převážně makety **husitských** zbraní jako jsou sudlice, řemdihy, halapartny, sekery, háky, kopí apod.) a zbraně sečné (meče, kordy, šavle, tesáky, vojenské bodáky, též kopie popravčího meče z 15. století). Nechybí ani uniformy a jejich součásti z doby od první republiky až po 80. léta 20. století. Vše doplňují i další předměty vojenské výstroje, např. plynová maska či pouzdro na náboje.

2) územní záběr stávající podsbírky

- ČR

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- ČR

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- doplnění fondu maket zbraní z husitského období pro výstavní účely (cílenou dodavatelskou výrobou)

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun vybraných sbírkových předmětů z podsbírky Historická Veselí n. L.

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- priority pro restaurování: vojenské uniformy
- zpracování katalogu zbraní, výzbroje a výstroje (včetně maket a modelů) z husitského období – podklad pro výstavní činnost HM i četné zápůjčky

Autografy

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka obsahuje autografy osobností celostátního i regionálního významu z let 1883 – 1973. Tvoří ji podpisy vědců, spisovatelů a básníků, výtvarných umělců, politiků, právníků, profesorů, historiků, hudebních skladatelů, herců a zpěváků atd. dochované na dopisech, pohlednicích, básních, povídkách, odborných pojednáních, vysvědčeních, vizitkách, projevech a dalším písemném materiálu.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / ČR

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko / ČR

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- doplňování podsbírky sběrem autografií osobnosti současnosti

Filmotéka

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka obsahuje amatérské krátkometrážní dokumentární filmy (např. Osvobození Tábora), barevné neozvučené kopie filmů s **tematikou husitství** z produkce Krátkého filmu Praha (např. Husité a Tábor), barevné ozvučené kopie filmů z produkce Československého státního filmu Praha (např. Tábor) a České televize (např. Pevnost pravdy).

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / ČR (**husitská tematika**)

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko / ČR (**husitská tematika**)

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- doplňování podsbírky o nosiče s vybranými filmy s táborskou či husitskou tematikou

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun filmů z podsbírky Historická Veselí n. L.

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- dokončení digitalizace vybraných (především amatérských regionálních) filmů

Fonotéka

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka obsahuje kazety a magnetofonové pásky zachycující různé historické a významné události v Táboře nebo audionahrávky s **husitskou tematikou**, např. vzpomínky pamětníků na odboj na Táborsku, vzpomínky akad. mal. J. Vodrážky na Tábor, rozhovor s bulharskou spisovatelkou Z. Čolakovou o tradicích husitství či záznamy z husitologických sympozíj konaných v Táboře.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / ČR (**husitská tematika**)

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko / ČR (**husitská tematika**)

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- digitální audionahrávky získané v rámci orálně historického výzkumu pracovníků HM v regionu

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- zajištění digitalizace vybraných záznamů

Bb) podsbírka numizmatická:

Numizmatická

1) charakteristika podsbírky

Rozsáhlá podsbírka, rozčleněná na mince, papírová platiadla, pamětní mince, medaile, vyznamenání a odznaky. Obsahuje numizmatiku mnoha nominálů a hodnot řady zemí světa všech kontinentů, od antiky až po současnou dobu. Významnou součástí podsbírky jsou

mince nalezené při archeologických výzkumech, mezi nimiž nechybí „**husitské**“ haléře z táborské mincovny (nález J. Švehly na Tržním náměstí roku 1934). Podsbírka je kontinuálně doplňována medailemi vydávanými Českou národní bankou a medailemi s **husitskou tematikou**.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / ČR / Evropa / svět

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko / ČR / Evropa (archeologické nálezy anebo **husitská tematika**) / svět (**husitská tematika**)

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- mincovní nálezy z archeologických výzkumů Husitského muzea v Táboře
- doplňování fondu pamětních mincí s husitskou tematikou
- doplňování fondu pamětních mincí aktuálně vydávaných Českou národní bankou

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun vybraných sbírkových předmětů z podsbírky Historická Veselí n. L.

Bc) podsbírky umělecké (vč. fotografií):

Výtvarné umění

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka výtvarného umění zahrnuje rozsáhlou kolekci maleb, plastik, kresek a grafiky. Obsahuje často celé soubory, orientované na táborský region a téma **husitské tradice**. Vedle rozsáhlých autorských souborů (J. V. Dušek, R. Lauda, L. Tousek, V. Ferber, J. Bubeníček, M. Novák, J. Schenk, J. Kojan, J. Němec, B. Lamač) je hodnotný soubor grafiky z 16. až 20. století s námětem osobností a měst spojených s dějinami české reformace. Nejcennějším předmětem podsbírky i celé sbírky HM jsou **oltářní křídla z Roudník** (zobrazující Jana Husa mezi prvomučedníky církve), která byla v roce 2015 prohlášena národní kulturní památkou. Významnými jednotlivostmi jsou v podsbírce zastoupena díla V. Brožíka, M. Alše, J. Vojny, J. Panušky, J. Matthausera, J. Preislera, A. Slavíčka, J. Zrzavého, V. Rady a dalších osobností českého výtvarného umění. Součástí podsbírky je také většina fondu obrazů někdejšího Okresního muzea Táborska se sídlem v Soběslavi, v němž převažují obrazy z církevního prostředí a díla regionálních tvůrců.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy / ČR (**husitská tematika**) / Evropa (**husitská tematika**)

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy / ČR (**husitská tematika**)

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- doplňování podsbírky o výtvarná díla umělců, kteří svým významem překračují hranice táborského regionu, např. již nežijících autorů Karla Valtera (malby, kresby, grafiky), Františka Peterky (kresby, grafiky, štočky), Bohuslava Lamače (malby, návrhy na textilní tvorbu) a Jana Vítězslava Duška (plastiky, reliéfy, plakety) anebo současných autorů Teodora Buzu (obrazy), Františka Svátka (plastiky) či Barbory Blahutové (plastiky)

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun podskupiny obrazů a plastik stávající podsbírky Výroba a způsob života
- podle prostorových možností přesun fondu obrazů někdejšího Okresního muzea Táborska se sídlem v Soběslavi do Centrálního depozitáře společenskovědních sbírek Blatského muzea (ve Veselí n. L.), kde se nachází zbývající část původního soběslavského fondu obrazů (dnes součást podsbírky Historická Veselí n. L.) – v případě realizace tohoto přesunu vyčlenění samostatné podsbírky Výtvarné umění Veselí n. L. zahrnující umělecká díla z obou zmíněných podsbírek

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- priority pro restaurování: obrazy, grafiky a plastiky, které budou vybrány k výstavním účelům podle výstavního harmonogramu pro nadcházející léta – např. obrazy Bohuslava Lamače (výstava v roce 2017), sbírkové předměty s tematikou 1. světové války (výstava v roce 2017) anebo obrazy a plastiky s námětem Tábora (výstava k 600. výročí založení města v roce 2020)
- náměty na další tematické výstavy: výstavy děl jednotlivých autorů pořádané k jejich životnímu jubileu, výstavy zaměřené na husitskou tématiku a jejich vůdčí osobnosti
- digitalizace vybraných sbírkových předmětů

Štočky

1) charakteristika podsbírky

Podbírka zahrnuje převážně knihtiskové zinkové, často galvanicky upravené štočky, provedené pro tiskárnu Petra Franka v Táboře. K unikátním štočkům patří i matrice měděných desek z 18. století a dále matrice zpracované dřevorytem.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- nejsou

Lapidárium

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka zahrnuje kolekci kamenných prvků architektury, nalezených ve městě a okolí. Obsahuje artefakty od 13. do 20. století, např. články ostění a sloupů, kamenná závaží, dělové koule, ukázky dláždění a některé odstraněné pamětní desky.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- nejsou

Stavební vývoj

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka dokumentuje architekturu a stavební vývoj Tábora a výběrově též dalších míst Táborská a měst spjatých s **husitskou tradicí** a českou reformací. Významnou částí podsbírky je soubor pohlednic těchto lokalit, doplněný o další pohlednice s **tematikou husitství**. Dále obsahuje fotografie z táborského ateliéru Šechtl a Voseček od 70. let 19. století do poloviny 20. století a také snímky fotografií Antonína Seika, Rudolfa Adamce a dalších. Torzovitě obsahuje též architektonické plány staveb a rekonstrukcí.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy / ČR

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- doplňování podsbírky o doklady architektury a stavebního vývoje města Tábor (včetně starších informačních tabulí jednotlivých pamětihodností)

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- odborná revize sbírkových předmětů a následný přesun těch nevhodně zařazených (především pohlednic nedokumentujících architekturu a urbanismus) do adekvátních podsbírek
- přesun vybraných sbírkových předmětů z podsbírky Historická Veselí n. L.

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- priority pro restaurování: vybrané stavební plány
- náměty na tematické výstavy: výstavy zaměřené na architekturu a urbanismus, též výstavní využití sbírkových předmětů v souvislosti s 600. výročím založení Tábor (2020)

Negativy a diapozitivy

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka je definovaná materiálově – obsahuje veškeré negativy a diapozitivy sbírky HM. Jde o negativy na skle z 20. let 20. století s různou táborskou tematikou (pohledy na Tábor a okolí, akce konané v Táboře, portréty neznámých osob, které však dokladují dobové oblečení), černobílé diapozitivy zachycující staré sbírkové fondy muzea, barevné diapozitivy s tematikou Táboru a okolí a také barevné diapozitivy Jenského kodexu ze sbírky rukopisů Knihovny Národního muzea.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR (**husitská tematika**)

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- doplnění podsbírky o soubor negativů a diapozitivů fotografa Rudolfa Adamce

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun vybraných sbírkových předmětů z podsbírky Historická Veselí n. L.

Foto

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka obsahuje černobílé i barevné fotografie různých formátů, zachycující historické i současné záběry ze života a dění ve společnosti, v muzeu, v Táboře a okolí.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR

3) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- odborná revize sbírkových předmětů a jejich následný přesun do adekvátních historických podsbírek (příp. do jejich doprovodné dokumentace), čímž dojde k vyprázdnění podsbírky (následně bude podána žádost o její zrušení)

Kostelní

1) charakteristika podsbírky

Sbírka obsahuje obrazy, reliéfy, plastiky z 18. a 19. století, roucha, textilie a další liturgické předměty, pocházející většinou z táborských kostelů a kláštera. Nejcennějším předmětem je cínová křtitelnice z konce 15. století, která byla silně poničena požárem, ale po restaurování v roce 1995 je vystavena v táborské expozici Husité. Samostatnou kolekci tvoří fragmenty vybavení zničené táborské synagogy.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (Tábor)

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko (Tábor)

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- nejsou

6) další náměty pro práci s podsbírkou:

- priority pro restaurování: vybrané plastiky, obrazy a textilie, fragmenty vybavení bývalé táborské synagogy
- výstavní využití sbírkových předmětů v souvislosti s 600. výročím založení Táboru (2020)

Ikony

1) charakteristika podsbírky

Podsbírka soustřeďuje náboženské obrazy (ikony a skladěně) a další liturgické předměty (kříže a závěsy) vzniklé v prostředí ortodoxního křesťanství na území východní Evropy, především Ruska a Polska v 17. – 20. století. Kolekce vznikla až v 90. letech 20. století z nelegálně převáženého zboží nejasného původu, které bylo zabaveno celními orgány.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Evropa

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Evropa

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- nejsou

Bd) podsbírky pozůstalostí:

Knihy (knihovna Edvarda Beneše)

1) charakteristika podsbírky

Podsbírku tvoří dochovaná knihovna druhého československého prezidenta Dr. Edvarda Beneše (1884–1948). Knihy jsou dlouhodobě zapůjčeny do vily manželů Benešových v Sezimově Ústí (v majetku Úřadu vlády České republiky). Jsou zde umístěny v původní knihovně v pracovně Dr. Edvarda Beneše, která je součástí prohlídkové trasy. Vzhledem ke specifickému složení podsbírky neočekáváme její přírůstky.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (podle původního umístění knihovny) / Evropa a svět (podle autorů knih)

3) další náměty pro práci s podsbírkou

- propojení katalogu podsbírky s katalogem knihovny HM, aby bylo možné ve vyhledávacím formuláři knihovny hledat také knihy ve fondu podsbírky
- knihy nadále vystavovat ve vile manželů Benešových v Sezimově Ústí

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- nejsou

Pozůstalost Hany Benešové

1) charakteristika podsbírky

Podsbírku z velké části tvoří odkaz Hany Benešové tehdejšímu Muzeu husitského revolučního hnutí v Táboře. Hana Benešová muzeu odkázala nábytek (od gotiky po začátek 20. století), užité umění (sklo, ozdobné mříže, jídelní soupravy, džbány a další), grafiky (Hollarovy rytiny), obrazy (A. Slavíček, J. Preissler aj.), plastiky, čepce z lidových krojů a další předměty osobní povahy z několika místností sezimoústecké vily. Učinila tak s přáním, aby zde muzeum zřídilo památník Dr. Edvarda Beneše, k čemuž však z politických důvodů nedošlo. Pozůstalost tvoří také listinný materiál – korespondence, fotografie, osobní písemnosti atd. Podsbírka je mimo původní pozůstalost doplnována o další předměty týkající se manželů Benešových. Od roku 2001 je část pozůstalosti instalována ve vile manželů Benešových v Sezimově Ústí (v majetku Úřadu vlády České republiky) a od roku 2005 také v Památníku Dr. Edvarda Beneše v Sezimově Ústí (v majetku Husitského muzea v Táboře).

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (podle původního umístění jádra podsbírky) / ČR a Evropa (podle sbírkových předmětů)

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- ČR

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- doplnování podsbírky o osobní fotografie a dopisnice Hany a Edvarda Benešových, fotografie jejich vily v Sezimově Ústí a korespondenci

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun korespondence Edvarda Beneše z podsbírky Novější dějiny

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- předměty z pozůstalosti nadále vystavovat ve vile manželů Benešových v Sezimově Ústí a v Památníku Dr. Edvarda Beneše v Sezimově Ústí
- výraznější výstavní využití sbírkových předmětů

Pozůstalost Františka Bílka

1) charakteristika podsbírky

Chýnovský rodák František Bílek (1872–1941) byl originálním výtvarným umělcem evropského významu, který svou tvorbou zasáhl do většiny výtvarných oborů. Byl nejen vynikajícím sochařem v období symbolismu a secese, ale také grafikem, ilustrátorem, keramikem a architektem. Námětem jeho děl byla převážně biblická a náboženská tematika

(Madona, krucifix), národní a historické události (mj. postavy Jana Husa a představitelů husitství).

Podsbírka obsahuje převážně dokumenty o Bílkově tvorbě a její rezonance v tisku, fotografie, rodinné doklady apod. Druhou částí podsbírky jsou vlastní Bílkova díla pocházející převážně z jeho chýnovské vily. V grafické kolekci převládají dřevořezby s citací vlastních sochařských realizací, portréty českých osobností a ilustrace. Mezi nečetnými kresbami najdeme náboženské motivy či portrét manželů Nekutových. Z plastik v definitivním materiálu jsou významná díla Já sluha boží v okovech (**Jan Hus**), Sycení zástupů a Ukřižování, nechybí ani podobizna otce. Další kolekce tvoří keramika tlačených váz a portrétní reliéfy českých osobností. Z filozofického díla je zastoupen rukopis i bibliofilské provedení práce Stavba budoucího chrámu v nás.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko / jižní Čechy / ČR

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- zasazení podsbírky do kontextu dalších muzejních či archivních fondů věnovaných této osobnosti (ve spolupráci s Galerií hlavního města Prahy ad.)
- náměty na tematické výstavy: výstava zaměřená na osobnost Františka Bílka a jeho dílo k 150. výročí jeho narození (2022)

Pozůstalost Václava Josefa Klementa Bouška

1) charakteristika podsbírky

V. J. K. Boušek (1864–1945) byl významným výtvarným autodidaktem, dokumentátorem, skladatelem, spisovatelem a pedagogem. Narodil se v Přehořově u Soběslavi a od studentských let se věnoval malbě a kresbě. Celý svůj profesní život zasvětil učitelskému povolání, od roku 1888 učil na škole v Klokotech, kde se stal v roce 1910 ředitelem. Vydal dvě příručky kreslení pro školy (Ve stopách volného kreslení a Z českých hradů, zámků a krajin), další zůstaly v rukopisech.

Jeho velkým tématem bylo **husitské období**, které zachytíl na mnohých bitevních scénách, studiích zbraní a oděvů z 15. století, které jsou součástí podsbírky. Mimořádným způsobem přispěl i k poznání stavební historie měst (Tábor, Soběslav, Bechyně) a panských sídel (Rabí, Rožmberk, Šelmberk, Dobronice, Příběnice, Borotín, Kozí hrádek, Liderovice,

Trocnov, Polánka, Dub), která zobrazoval ve stavebních proměnách. Vytvářel jejich ideální umělecké konstrukce a srovnával vývojové detailly stavebních prvků.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko / jižní Čechy

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- náměty na tematické výstavy: výstava zaměřená na život a dílo V. J. K. Bouška ke 160. výročí jeho narození (2024)

Pozůstalost Josefa Švehly

1) charakteristika podsbírky

Josef Švehla (1861–1934) se narodil ve Staré Huti u Berouna, avšak již v raném věku byl vyslan na studie do Soběslavi. Od roku 1885 působil jako učitel ve Starém Táboře (dnes Sezimovo Ústí I.), kde zastával i funkci starosty obce. Byl nadšeným amatérským archeologem. Této činnosti věnoval veškerý volný čas, a ač ve své době nebyl vždy uznáván (často byl i odsuzován fundovanými archeology), zanechal po sobě mnoho archeologických nálezů ze Sezimova Ústí a z Kozího hrádku, které již na přelomu 19. a 20. století věnoval táborskému muzeu.

Podbírka obsahuje kromě zařízení bytu (knihovny, pracovní stůl, židle, drobné dekorační předměty) též archeologické nálezy a listinný materiál, skládající se z rukopisů vědeckých prací, zpráv o bádání, přednášek, vzpomínek, různých poznámek, map, atlasů, kresebné dokumentace, korespondence osobní, rodinné i s veřejností, osobních dokladů, výstřížků, fotografií atd.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

Písemná pozůstalost Romana Cikharta

1) charakteristika podsbírky

Roman Cikhart (1886–1957), absolvent učitelského ústavu v Soběslavi, byl významným regionálním historikem, vlastivědným pracovníkem a funkcionářem řady spolků. Působil jako pedagog a redaktor. Psal do různých táborských periodik a zabýval se zejména historií a pověstmi vesnic na Táborsku.

Podsbírka obsahuje listinný materiál – rukopisy jeho publikovaných i nevydaných prací, koncepty prací, osobní doklady, doklady a písemnosti dalších rodinných příslušníků, korespondenci došlou i odeslanou, výpisky z archivních pramenů a literatury (topografie, genealogie apod.), výpisky s částečně zpracovanými dějinami svého rodu, práce vydané vlastním nákladem, práce vydané jinými badateli, tiskoviny, fotografie, mapy a plány.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

Písemná pozůstalost Richarda Hrdličky

1) charakteristika podsbírky

Richard Hrdlička (1868–1967), rodák z Mladé Vožice, byl významným regionálním badatelem, topografem, genealogem a překladatelem (zejména slovanských jazyků). Vydával periodikum „Staré a nové letopisy táborské“. Zabýval se také dějinami hornictví na Táborsku.

Podsbírka obsahuje rukopisy a podklady k vydaným i některým nevydaným dílům, jeho překladatelskou činnost, studie genealogické (Hubatiiové z Kotnova), topografické (Mladá Vožice), k dějinám hornictví na Táborsku, různou korespondenci, osobní doklady a také rukopis modlitby z roku 1769.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

Písemná pozůstalost Václava Kaplického

1) charakteristika podsbírky

Václav Kaplický (1895–1982) byl rodákem ze Sezimova Ústí. Po návratu z ruských legií pracoval jako nakladatelský pracovník, psal do různých novin, založil časopis Pokrok. Aktivně se účastnil politického života. V 50. letech 20. století odešel ze zaměstnání a věnoval se pouze spisovatelské činnosti. Byl členem Svazu spisovatelů, roku 1978 byl jmenován národním umělcem.

Podsbírka obsahuje převážně listinný materiál – osobní doklady (mezi nimiž je i legitimace Svazu spisovatelů), korespondenci, rukopisy autora, přípravné materiály pro knihy, povídky, různé poznámky, výstřížky různých básní a dalších prací, fotografie. Sbírku doplňuje také několik předmětů osobního charakteru, jako např. psací a kuřácké potřeby.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / ČR

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko / ČR

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- zasazení podsbírky do kontextu dalších muzejních či archivních fondů věnovaných této osobnosti (ve spolupráci s Památníkem národního písemnictví ad.)

Písemná pozůstalost Martina Koláře a rodiny

1) charakteristika podsbírky

Martin Kolář (1836–1898) se narodil v Táboře, kde byl později gymnaziálním profesorem. Působil však též jako historik Tábor, genealog, heraldik, sfragistik, topograf a také první ředitel muzejního sboru v Táboře. Pedagogem a historikem byl i syn, PhDr. Jan Kolář (1884–1940), který v letech 1927–1929 vykonával funkci starosty města Tábor, a historičkou byla též dcera Anna Císařová-Kolářová (1887–1963), zaměstnaná ve Státní knihovně ČSR.

Podsbírka obsahuje osobní doklady Martina Koláře a jeho dětí, rodinné fotografie, korespondenci, různé tiskoviny, rukopisný materiál k jeho pracím a tyto práce vydané tiskem.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- zasazení podsbírky do kontextu archivních fondů věnovaných této osobnosti (ve spolupráci se Státním okresním archivem v Táboře)

Písemná pozůstalost Viléma Václava Kremera

1) charakteristika podsbírky

Vilém Václav Kremer (1906–1990) byl rodákem z Dobrušky, vystudoval Obchodní akademii v Kolíně a poté práva a historii na Univerzitě Karlově v Praze (titul Dr.). V roce 1927 se jako synovec biskupa Dr. A. Podlahy stal tajemníkem Svatováclavské výstavy. Byl referentem hradu Karlštejn, odtud pochází i jeho literární pseudonym Václav Karlštejnský. Působil jako komisař okresního úřadu v Českém Brodě. V letech 1942–1945 působil na Okresním úřadě ve Strakonicích. Do roku 1946 byl státním úředníkem, později byl devět let vězněn, přičemž po tuto dobu pracoval v uranových dolech. Jako církevní historik a publicista byl autorem několika katolických publikací a prací o dějinách Strakonic a Strakonicka. Napsal také řadu odborných článků (např. v časopise Společnost přátel starožitností), zajímal se především o **husitství a Husův kult**.

Podsbírka obsahuje Kremerovy rukopisné a strojopisné poznámky, nevydané rukopisy, několik fotografií a korespondenci.

2) územní záběr stávající podsbírky

- jižní Čechy (převážně Strakonicko) / ČR

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- jižní Čechy (převážně Strakonicko) / ČR

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- zasazení podsbírky do kontextu případných dalších muzejních či archivních fondů věnovaných této osobnosti (ve spolupráci s Muzeem středního Pootaví Strakonice ad.)

Písemná pozůstalost Františka Lískovce

1) charakteristika podsbírky

František Lískovec (1877–1953) působil jako řídící učitel v Táboře i jako regionální badatel v oboru historie a archeologie. Publikoval své poznatky o genealogii, stavebnictví a archeologii na Táborsku, včetně plánků k významným lokalitám. Byl členem kulturních a vědeckých institucí. V roce 1947 dostal za svoji práci Čestné uznání Ministerstva školství a osvěty.

Podsbírka obsahuje korespondenci, historické a archeologické materiály, sešity s rukopisnými poznámkami k archeologickému bádání na Táborsku, výpisky, fotografie, mapy, novinové výstřížky o autorovi, kreslené plánky k významným lokalitám na Táborsku atd.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / ČR

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko / ČR

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

Písemná pozůstalost Jaroslava Marii

1) charakteristika podsbírky

JUDr. Jaroslav /Mayer/ Maria (1870–1942) se narodil v Rakovníku, vystudoval práva a od roku 1909 působil jako advokát v Táboře. Advokátská praxe se projevuje i v jeho díle – byl dramatikem, romanopiscem a novelistou. Zemřel 3. 11. 1942 v koncentračním táboře v Osvětimi.

Podsbírka obsahuje rukopisy jeho literárních prací, knihy, osobní i úřední doklady, osobní i úřední korespondenci, fotografie, výstřížky atd.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Tábor

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun knih J. Marii do regionálního fondu Knihovny HM

Písemná pozůstalost Roberta Mixy

1) charakteristika podsbírky

Robert Mixa (1909–1965) působil jako předválečný mládežnický funkcionář a redaktor mládežnických časopisů. Byl též redaktorem týdeníku Most, vydávaného v Táboře. Za války byl činný v ilegálním hnutí, za což byl vězněn v koncentračních táborech. Po návratu pracoval jako archivář ve Státním okresním archivu v Táboře a jako redaktor táborského Palcátu.

Podsbírka obsahuje rukopisy jeho básní, scénáře divadelních her, předválečné jihočeské tiskoviny (Jihočeský kraj, Pochodeň, Český jih ad.), novinové výstřížky se vztahem k české historii, literatuře a divadlu, dále materiály z okupace, vzpomínky, vlastní proslovky, korespondenci, fotografie, osobní doklady atd.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Tábor

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Tábor

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

Písemná pozůstalost Františka Nováka

1) charakteristika podsbírky

František Novák (1848–1903) byl táborským rodákem, vystudoval Polytechnický ústav království českého v Praze (obor strojníctví, silniční a vodní stavitelství). Od roku 1872 byl zaměstnán v Uhrách, později vlastnil v Budapešti vlastní stavitelský podnik a podílel se na budování hlavního města Maďarska. V Budapešti byl aktivním členem České besedy, kde se také seznámil s nastávajícím zetěm, JUDr. Emanuelem Maršíkem, působícím ve funkci

vládního rady a prezidiálního šéfa Krajského úřadu v Bratislavě, který se mimo jiné proslavil jako hudební skladatel. V Táboře si František Novák s bratrem Václavem postavil podle vlastního projektu rodinnou vilu zvanou dnes Černý leknín.

Podsbírka obsahuje osobní doklady, korespondenci, výstřížky, rukopisné poznámky, fotografie a dokumentaci o činnosti v České besedě v Budapešti – a to jak Františka Nováka, tak Emanuela Maršíka (včetně jeho rukopisů notových záznamů a programů koncertů). Doplněna je novinami a časopisy s články o rodině Františka Nováka, Emanuela Maršíka a také o Jiřině Krulišové, Novákově vnučce.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / ČR / Evropa (Maďarsko)

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko / ČR

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

Písemná pozůstalost Jiřího Solara

1) charakteristika podsbírky

Ing. Jiří Solar (1898–1981) se narodil v Milevsku pod rodným jménem Josef Slabý. Později rodina přesídlila do Táboru, kde Jiří absolvoval gymnázium a zemědělskou školu. V roce 1931 se nechal úředně přejmenovat na Jiřího Solara, jako spisovatel používal i pseudonym Jiří Jordan. Během studií vysoké zemědělské školy v Praze procestoval na kole celou Evropu. Jako jeden z prvních průkopníků sloganů a reklam působil v reklamní agentuře firmy Baťa ve Zlíně. Vedle reklam a sloganů tvořil též návody a instruktáže, ke kterým vyráběl štočky. Kresby k reklamám mu tvořil J. Tesař. Jeho práce byly vydávány v „breviářích“, některé znova v 90. letech 20. století.

Podsbírka obsahuje kresby J. Tesaře, štočky, gramofonové desky, magnetofonové záznamy jeho přednášek, odznaky, plakety, reklamní plakáty, letáky, knihy, brožury, rukopisy, osobní doklady, korespondenci, fotografie, výstřížky atd.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / ČR

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko / ČR

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- doplnění podsbírky o další předměty týkající se této osobnosti z majetku jeho rodiny

Písemná pozůstalost Karla Thira

1) charakteristika podsbírky

Karel Thir (1856–1931) pocházel ze staré táborské rodiny provazníků. Působil jako profesor na gymnáziu v Táboře. Byl regionálním historikem s bohatou badatelskou a publikační činností. Díky svým zájmům se stal významným spolupracovníkem Městského muzea v Táboře a zdejším památkářem.

Podsbírka obsahuje jeho osobní doklady a materiály širší rodiny, rukopisné badatelské poznámky, náčrtky, tiskoviny atd.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti

C) podsbírky ve správě Blatského muzea v Soběslavi a Veselí n. L.

Ca) podsbírky přírodovědné:

Geologické obory

1) charakteristika podsbírky

Podsbírku tvoří především vzorky mineralogické a petrologické, kromě nich obsahuje také menší kolekci vltavínů (jihočeských i moravských), několik zkamenělin (nejčastěji zkamenělé dřevo) a ukázky sintrové výzdoby (vápenný sintr, pisolithy a krápníky z Chýnovska). Podstatnou část podsbírky představují předměty získané několika nákupy a dary v 50. a 60. letech 20. století. Nejvýznamnější z nich je mineralogická kolekce Antonína Zbyška Hnízda (1906–1973), která ve své době patřila k nejlepším soukromým sbírkám jižních Čech. Z dalších sběratelů, kteří se na sbírce podíleli, jmenujme především geology Petra Rajlichu a Vladimíra Čecha.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR / Evropa a svět

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- úsilí vedoucí k budoucímu získání ucelených soukromých sbírek dnešních regionálních sběratelů J. Šindeláře a F. Krejči

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- rozšíření výběru exponátů prezentovaných v expozici Příroda Táborska – v rámci plánování její reinstalace

Botanická

1) charakteristika podsbírky

Podbírku tvoří především herbářové položky cévnatých rostlin, malou měrou jsou v herbáři zastoupeny mechorosty. Dále sbírka obsahuje vzorky dřev, několik kusů šíšek a plodů a také kolekci hálek vyskytujících se na jednotlivých druzích rostlin. Základem fondu byly herbářové položky A. Z. Hnízda a B. Vopravila. Bedřich Vopravil (1887–1962) v muzeu uložil dokumentaci ke svému rukopisnému zpracování květeny Soběslavska. Herbář Antonína Zbyška Hnízda (1906–1973) obsahuje kromě sběrů z Táborska také řadu položek z Krkonoš a Podkrkonoší. Nejrozsáhlejší částí herbáře je kolekce Jaroslava Kaislera (1913–1995) obsahující převážně sběry z území okresu Tábor. Z dalších sběratelů lze jmenovat Antonína Weidmanna (1850–1915, sběry z Třeboňska), Rudolfa Kurku (1915–2000, sběry z Třeboňska) a Danu Hradeckovou (převážně sběry z okresu Tábor). Sbírku hálek sestavil entomolog Jan Máca.

Herbářová sbírka má přidělený mezinárodní akronym SOB a je uvedena v českém i celosvětovém seznamu herbářových sbírek (Index herbariorum).

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- doplňování podsbírky o dokladové položky k výsledkům vlastních terénních průzkumů v regionu

Mykologická

1) charakteristika podsbírky

Jádrem podsbírky jsou položky hub (zvláště nelupenatých – *Aphyllophorales* s.l. a břichatek – *Gasteromycetes*) a lišeňníků, které muzeu daroval soběslavský rodák a významný český mykolog Rudolf Veselý (1884–1966), nemnoho dalších sběrů pochází od botaničky Dany Hradecké. Součástí podsbírky jsou také velmi zdařilé modely hub, které vytvořil preparátor Josef Balatý (1893–1970) – v současnosti jsou využívány jako doplněk stálé expozice Příroda Táborska v Rožmberském domě v Soběslavi.

Mykologická podsbírka je součástí herbářové sbírky s mezinárodním akronymem SOB a je tedy zmíněna v seznamech herbářových sbírek (Index herbariorum).

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- doplnění podsbírky o dokladové položky k závěrečným zprávám z terénních průzkumů prováděných v regionu kolem roku 2000 amatérským mykologem J. Valterem (zprávy jsou uloženy v Knihovně BM)

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- rozšíření výběru exponátů (zvláště modelů hub) prezentovaných v expozici Příroda Táborska – v rámci plánování její reinstalace

Entomologická

1) charakteristika podsbírky

Podbírku bezobratlých tvoří více než 40 000 exemplářů členovců (převážně zástupců hmyzu), řádově desítky kusů čítá kolejce měkkýšů. Nejstarší doklady jsou z 20. let 20. století, převážná část sbírky pochází z let 1940–1985. Významný podíl na tvorbě sbírky má Jan Máca, který v době svého působení v muzeu (1969–1985) realizoval řadu nákupů od regionálních badatelů (J. Balatý, V. Dvořák, J. Flíček, A. Z. Hnizdo, A. Jungmann, V. Karas, Z. Karas, J. Niedl a dalších) a současně vlastním sběrem doplňoval a rozšiřoval kolejce jednotlivých hmyzích řádů (zvláštní pozornost pak věnoval řádu dvoukřídlí – *Diptera*).

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR / Evropa a svět (někteří brouci a motýli)

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- doplnění kolekce měkkýšů
- doplňování vybraných skupin bezobratlých podle specializace zoologa (v případě budoucího nástupu zoologa se zaměřením na bezobratlé živočichy)

Zoologická

1) charakteristika podsbírky

Z podsbírky obratlovců tvoří největší část kolekce savců, především lebky a balky drobných savců, doplněné dermatoplastickými preparáty. Početná je rovněž kolekce ptáků, u nichž převažují dermatoplastické preparáty, doplněné souborem vajec a nepočetnými balky a lebkami. Významnou část tvoří dermatoplastické preparáty ryb (v jiných muzejních sbírkách většinou nepříliš zastoupené), podsbírka však obsahuje také zástupce kruhoústých, obojživelníků a plazů. Nejstarší sbírkové předměty (několik dermatoplastických preparátů ptáků) jsou z počátku 20. století. Většina dermatoplastických preparátů pochází z let 1940–1970, významný podíl na jejich tvorbě měl preparátor Josef Balatý (1893–1970). Po roce 1970 je sbírka obratlovců doplňována především balky a lebkami drobných savců, získanými z vlastních terénních sběrů. Značná část sbírky je veřejnosti prezentována ve stálé expozici Příroda Táborska v Rožmberském domě v Soběslavi.

Podstatná část sbírkového fondu savců je uvedena v publikacích stávajícího kurátora Petry Zbytovského (Savci Táborska (Mammalia) – Lynx, Praha, 2015; Drobní savci z Českomoravské vrchoviny ve sbírkách Husitského muzea v Táboře, 1. hmyzožravci a letouni – Acta rerum naturalium, Jihlava, 2008; Drobní savci z Českomoravské vrchoviny ve sbírkách Husitského muzea v Táboře, 2. hlodavci – Acta rerum naturalium, Jihlava, 2009)).

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko (převažující) / ČR

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- zkompletování dokladů o výskytu drobných savců na Táborském
- získání nových dermatoplastických preparátů v regionu vyhubených druhů – rysa ostrovida a kočky divoké pro jejich obměnu v expozici Příroda Táborska – je třeba obrátit se na zoologické zahrady a získat patřičné povolení orgánu ochrany přírody

- získání nových dermoplastických preparátů dalších druhů podle plánu budoucí reinstalace expozice Příroda Táborska

Cb) podsbírky společenskovědní:

Etnografická

1) charakteristika podsbírky

Podsbírku tvoří předměty dokumentující život, práci a umění venkovského lidu – hlavně mužské, ženské, dětské kroje a krojové součásti (zvláště pleny), výšivky, zemědělské náčiní a náradí (včetně toho k těžbě rašelin), řemeslné pomůcky, vybavení hospodářství a domácností, nábytek, fragmenty z lidové architektury, plastiky, podmalby na skle a zvykoslovné předměty. Nechybí ani listinný materiál – písňě, modlitby, různé tisky, fotografie atd. Sbírkové předměty pocházejí z období 18. – 20. století, sběrným územím jsou především národopisné oblasti soběslavsko-veselská Blata a Kozácko. Největší zásluhy na tvorbě fondu měly Emilie Fryšová a Věnceslava Prokešová.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy / ČR / Evropa a svět (malá část podsbírky)

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- doplňování vývojových řad jednotlivých typů předmětů z lidového prostředí s přesahem až do 2. poloviny 20. století

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun sbírkových předmětů týkajících se dějin Soběslavi do podsbírky Historická Veselí n. L.
- přesun sbírkových předmětů etnografického charakteru z podsbírky Historická Veselí n. L.

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- priority pro restaurování: vybrané oděvní součásti (živůtky, sukně, špenzry, výšivky apod.), vybrané podmalby na skle, hudební nástroje, panenky, postroje pro koně, pluhy, rádla, vybrané kusy nábytku
- odborné zpracování početné kolekce blatských plen, jejich prezentace na tematické výstavě a vydání jejich katalogu (ve spolupráci se specialisty z Národního muzea ad.)

- náměty na tematické výstavy: dokumentace lidové architektury v polovině 20. století nejen na fotografii, zedničtí mistři – plány a realizace nejen na Blatech, podmalby na skle a jejich význam, soběslavská a bechyňská keramika, hospodářský rok na Blatech

Historická Veselí n. L.

1) charakteristika podsbírky

Různorodá podsbírka předmětů historické a umělecké povahy skládající se převážně z původního vybavení někdejších městských muzeí v Soběslavi, Veselí nad Lužnicí, Jistebnici, Mladé Vožici a Chýnově, jejichž sbírkový fond v 60. letech 20. století sdružilo Okresní muzeum Táborska se sídlem v Soběslavi (roku 1978 sloučené s táborským muzeem). Zastoupeny jsou předměty z obchodů, náčiní a náradí z dílen, vybavení městských domácností (včetně sady převážně cínového nádobí a kolekce měšťanských oděvů a oděvních doplňků), ale také obrazy, plastiky, fotografie, církevní textilie (řada ornátů) a liturgické předměty (mosazné, cínové i dřevěné svícny, litinové kříže). Nechybí listinný materiál (fotografie, pohlednice, mapy atd.) týkající se historie, stavebního vývoje a společenského života v malých městech táborského regionu.

Datací nejstarší soubor, který je zároveň nejcennějším celkem podsbírky, tvoří gotické plastiky z místních kostelů (socha sv. Petra ze Soběslavi ad.). Ze slavné renesanční epochy se ve sbírce nachází několik pohárů, kachlů a vitráží. Ze 17. a 18. století výrazněji vyniká soubor cechovních práv, cechovních praporů a cechovních svícnů. Největší podíl v podsbírce zaujímají předměty pocházející z 19. a 20. století, z ucelených souborů jmenujme například kolekci vějířů, hřebenů, brýlí, vycházkových holí či stolních hodin.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy / ČR / Evropa a svět (malá část podsbírky)

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko (převažující) / jižní Čechy

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- doplnování podsbírky o předměty se železniční tematikou se zaměřením na železniční uzel Veselí n. L. (v souvislosti s plánovaným expozičním využitím)
- úsilí o získání ucelené kolekce pohlednic Soběslavi od některého z místních sběratelů

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun vybraných sbírkových předmětů do adekvátních podsbírek Historického oddělení: Novější dějiny (dobové předměty s táborskou a husitskou tematikou), Okupace – odboj, Socialismus, Filmotéka, Zbraně, výstroj, výzbroj, Numizmatická, Stavební vývoj (dokumentace táborských staveb), Negativy a diapositivy
- přesun sbírkových předmětů etnografického charakteru do podsbírky Etnografická

- přesun sbírkových předmětů týkajících se dějin Soběslav z podsbírky Etnografická

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- priority pro restaurování: pohřební vůz, předměty napadené korozí
- výběr exponátů pro nově koncipovanou stálou umělecko-historickou expozici ve Veselí n. L.
- náměty na tematické výstavy: výstavy historických hodin, stolního nádobí, měšťanského oblečení a oděvních doplňků, fajfek a dýmek atd.

Cc) podsbírky pozůstalostí:

Pozůstalost Otakara Ostrčila

1) charakteristika podsbírky

Hudební skladatel a dirigent Otakar Ostrčil (1879–1935), narozený a působící převážně v Praze, je nerozlučně spjat se Soběslaví. Právě zdejší letní pobyt ho totiž inspirovaly ke složení několika oper, melodramat, symfonii a skladeb pro mužské sbory. Od roku 1920 působil jako šéf opery Národního divadla.

Podsbírka obsahuje trojrozměrné předměty, zejména klavír a další zařízení Ostrčilova soběslavského bytu. Dále tištěný i rukopisný notový materiál (vlastní i jiných skladatelů), různé publikace, doklady Ostrčilovy rodiny, korespondenci, fotografie, výstřížky atd.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / ČR

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko / ČR

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun knih do fondu Knihovny BM

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- zasazení podsbírky do kontextu muzejních a archivních fondů věnovaných této osobnosti (ve spolupráci se Českým muzeem hudby Národního muzea ad.)
- digitalizace a edice Ostrčilových rukopisů a korespondence
- příprava nové expozice (pamětní síně) Otakar Ostrčil a Soběslav

Pozůstalost Marie Prunerové a rodiny

1) charakteristika podsbírky

Marie Prunerová, roz. Roudná (1877–1955) byla jednou z průkopnic ženského učitelského povolání. V roce 1931 jí byl udělen titul státní ředitelka. Provdala se za Karla Prunera (1874–1936), též učitele a profesora. Oba se zabývali regionální národopisnou a historickou tematikou a byli členy mnoha spolků, ve kterých nejen přednášeli, také se prakticky zabývali uměleckými řemesly. Pruner byl současně autorem mnoha básní, pohádek, divadelních her i jiných prací. Prunerová psala a přednášela zejména o lidovém oděvu a výšivkách, jejichž vzorníky sama tvořila.

Podsbírka obsahuje rukopisy manželů Prunerových s národopisnou tematikou, národopisné a historické publikace od jiných autorů, výstřížky, časopisy, pohlednice, osobní doklady, korespondenci, fotografie a kresby (zejména krojů) a dále kroje a jejich součásti, z nichž nejcennější jsou blatské a kozácké pleny.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / jižní Čechy / ČR

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko / jižní Čechy / ČR

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun knih do fondu Knihovny BM

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- digitalizace a edice zápisů Marie Prunerové
- náměty na tematické výstavy: ženy v Soběslavi v 1. polovině 20. století

Pozůstalost Karla Weise

1) charakteristika podsbírky

Karel Weis (1862–1944) se narodil v Praze, kde studoval hudbu. Té se věnoval celý život, ať již jako hudebník, skladatel a dirigent, a to nejen doma, ale i v zahraničí. Byl též významným folkloristou a národopisným pracovníkem. Při svých cestách po jihu Čech od Šumavy až po soběslavsko-veselská Blata sebral řadu písni, které vydal v několikasvazkovém díle Český jih a Šumava v písni.

Podsbírka obsahuje osobní doklady, korespondenci, různé dokumenty, rukopisy jeho hudebních i textových děl, článků a fejetonů, pracovní materiály s národopisnou tematikou, zápisky ze sběrů v terénu, tisky děl vlastních i publikace jiných autorů, výstřížky, fotografie atd.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / ČR

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko / ČR

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- zasazení podsbírky do kontextu muzejních a archivních fondů věnovaných této osobnosti (ve spolupráci se Českým muzeem hudby Národního muzea ad.)
- digitalizace a edice Weisových rukopisů a korespondence
- příprava panelu a drobné instalace věnované osobnosti Karla Weise do vestibulu Weisova domu ve Veselí n. L.

Písemná pozůstalost Jana Balvína

1) charakteristika podsbírky

Jan Balvín (1881–1961) působil jako učitel na Soběslavsku.

Podsbírka o 3 kusech obsahuje především rukopisnou sbírku veršů Jana Balvína, zachycující lidský život od narození až po smrt.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko

3) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun rukopisů J. Balvína do fondu rukopisů Knihovny BM a ostatního listinného materiálu do podsbírky Historická Veselí n. L., čímž dojde k vyprázdnění podsbírky (následně bude podána žádost o její zrušení)

Písemná pozůstalost Karla Bodláka

1) charakteristika podsbírky

Karel Bodlák (1903–1989) byl rodákem ze Soběslavi, kde absolvoval učitelský ústav. Působil zejména v Praze jako básník a literární kritik. Společně se svou ženou, spisovatelkou Jarmilou Otradovicovou (1908–1996), byl zakladatelem literární revue Strom, kterou však zastavily německé okupační úřady. Společně vydali i několik knih pro děti.

Podsbírka obsahuje knihy výše uvedených autorů i autorů ostatních. Dále listinný materiál – strojopisné poznámky, novinové výstřížky, fotografie atd.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / ČR

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko / ČR

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun knih do regionálního fondu Knihovny BM

Písemná pozůstalost Karla Frejlacha

1) charakteristika podsbírky

Karel Frejlach působil jako řídící učitel v Bošilci u Veselí nad Lužnicí. Byl členem Spolku pro okrašlování a ochranu domoviny v Bošilci. Jeho bratr, PhDr. Josef Frejlach (1868–1898) byl významným klimatologem a meteorologem.

Podsbírka obsahuje materiály vztahující se ke spolkové činnosti, osobní doklady a rodinnou korespondenci s bratrem Josefem, výpisky s životopisnými údaji Josefa Frejlacha, jeho odborné stati a korespondenci ke zřízení jeho pomníku.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / jižní Čechy / ČR

3) územní záběr při získávání přírušků do podsbírky

- Táborsko / jižní Čechy

4) priority při získávání přírušků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

Písemná pozůstalost Václava Frolíka

1) charakteristika podsbírky

Václav Frolík (1901–1961) pracoval jako tajemník Ministerstva sociální péče v Praze. Současně byl členem Sdružení Blatáků v Praze a zabýval se životem na Blatech (studie Blaťácká svatba a Májové obyčeje na blaťácké vesnici, eseje Obyčeje a zvyky na Blatech).

Podsbírka obsahuje listinný materiál – pracovní rukopisy s národopisnou i životopisnou tematikou, terénní zápisky (písň, notové záznamy, proslov, verše atp.), výstřížky z novin s vlastními články, navštívenky, pozvánky, pohlednice, fotografie a osobní korespondenci (mj. s Karlem Weisem). Součástí podsbírky jsou také Frolíkovy vydané publikace.

2) územní záběr stávající podsbírky

- Táborsko / ČR

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- Táborsko / ČR

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)

5) návrh koncepčních přesunů předmětů mezi podsbírkami, příp. do knihoven

- přesun knih do fondu Knihovny BM

6) další náměty pro práci s podsbírkou

- digitalizace a edice Frolíkových zápisů

Písemná pozůstalost Jana Hlávky

1) charakteristika podsbírky

Jan Hlávka (1883–?) působil jako učitel v Kardašově Řečici, později v Praze. Jako divadelní ochotník byl též autorem divadelních her, povídek, básní a pohádek.

Podsbírka obsahuje osobní doklady a korespondenci, doklady ke spolkové a veřejné činnosti, autorské strojopisy divadelních her, povídek a básní, vlastní práce vydané tiskem, publikace jiných autorů, kresby vlastní, reprodukce kreseb známých autorů, výstřížky z novin s vlastními články, výstřížky k významným politickým událostem a plakáty. Cenná je kolekce kolem 200 listů dobové karikatury.

2) územní záběr stávající podsbírky

- jižní Čechy / ČR

3) územní záběr při získávání přírůstků do podsbírky

- jižní Čechy / ČR

4) priority při získávání přírůstků do sbírky podsbírky

- podsbírku lze v případě nabídky doplnit o další předměty týkající se této osobnosti (tzn. i mimo původní pozůstalost)
- náměty na tematické výstavy: výstava dobové karikatury

5) další náměty pro práci s podsbírkou

- zasazení podsbírky do kontextu případných dalších muzejních a archivních fondů věnovaných této osobnosti (s ohledem na to, že jde o osobnost sousedního jindřichohradeckého regionu)

V Táboře dne xx. 12. 2016

Mgr. Jakub Smrčka, Th.D.
ředitel Husitského muzea v Táboře